

PROGRAMACIÓN

PLÁSTICA

1º CURSO

Carlos Lombao Gómez

CEIP Plurilingüe Virxe do Portal

Curso académico 2021-2022

ÍNDICE

1.	INTRODUCCIÓN.	3
2.	AS COMPETENCIAS EDUCATIVAS DO CURRÍCULO.	3
3.	OBXECTIVOS CURRICULARES DA EDUCACIÓN PRIMARIA. 4	
4.	A ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA.	5
5.	CONTIDOS.	6
6.	AVALIACIÓN.	7
6.1.	Criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe.	7
6.2.	Mínimos esixibles.	10
6.3.	Criterios de cualificación.	10
7.	METODOLOXÍA.	11
7.1.	Adaptación da metodoloxía para o ensino a distancia.	12
8.	ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.	12
8.1.	A diversidade na aula.	12
8.2.	Alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.	13
9.	CRITERIOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN.	13

1. INTRODUCCIÓN.

O CEIP Plurilingüe Virxe do Portal atópase no concello de Sobrado dos Monxes, conta este curso escolar con 2 unidades de Educación Infantil e 3 unidades de Educación Primaria, tratándose de grupos mixtos, cun total de 43 alumnos/as matriculados no centro.

Durante o presente curso escolar participaremos en todas aquelas actividades promovidas polo centro nas que se requira a nosa cooperación (celebracións, biblioteca, saídas, participación en concursos de debuxo etc...).

Ademais, ó tratarse de un centro plurilingüe, a materia de plástica dos cursos de Educación Primaria ensínase en inglés.

2. AS COMPETENCIAS EDUCATIVAS DO CURRÍCULO.

En liña coa Recomendación 2006/962/EC, do Parlamento Europeo e do Consello, do 18 de decembro de 2006, sobre as competencias clave para a aprendizaxe permanente, este real decreto baséase na potenciación da aprendizaxe por competencias, integradas nos elementos curriculares para propiciar unha renovación na práctica docente e no proceso de ensino e aprendizaxe. Propóñense novos enfoques na aprendizaxe e avaliación, que han de supoñer un importante cambio nas tarefas que han de resolver os alumnos e formulacións metodolóxicas innovadoras. A competencia supón unha combinación de habilidades prácticas, coñecementos, motivacións, valores éticos, actitudes, emocións e outros compoñentes sociais e de comportamento que se mobilizan conxuntamente para lograr unha acción eficaz. Contémplanse, pois, como coñecemento na práctica, un coñecemento adquirido a través da participación activa en prácticas sociais que, como tales, pódense desenvolver tanto no contexto educativo formal, a través do currículo, como nos contextos educativos non formais e informais.

Adóptase entón a denominación das competencias clave definidas pola Unión Europea. Considérase que “as competencias clave son aquelas que todas as persoas precisan para a súa realización e desenvolvemento persoal, así como para a cidadanía activa, a inclusión social e o emprego”. Identifícanse sete

competencias clave esenciais para o benestar das sociedades europeas, o crecemento económico e a innovación, e descríbense os coñecementos, as capacidades e as actitudes esenciais vinculadas a cada unha de elas.

- Comunicación lingüística (CCL).
- Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT).
- Competencia dixital (CD).
- Aprender a aprender (CAA).
- Competencias sociais e cívicas (CSC).
- Sentido da iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE).
- Conciencia e expresións culturais (CCEC).

3. OBXECTIVOS CURRICULARES DA EDUCACIÓN PRIMARIA.

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con eles, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos, que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade.
- e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua castelá e, si houbera, a lingua cooficial da Comunidade Autónoma e desenvolver hábitos de lectura.
- f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

- g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser capaces de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura.
- i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das Tecnoloxías da Información e a Comunicación desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o dos outros, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións cos demais, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.
- n) Fomentar a educación vial e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

4. A ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA.

A área de Educación Artística dividiuse en dúas partes: a Educación Plástica e a Educación Musical, atendendo ao estudo das dúas linguaxes propios de cada un destes ámbitos. Á súa vez, cada un deles se subdivide en tres bloques, que aínda estando relacionados entre si manteñen certas diferenzas co resto. Non entanto, no seu desenvolvemento metodolóxico o docente poderá abordar de xeito conxunto os diferentes bloques.

Bloques da Educación Plástica:

- Bloque 1. Educación audiovisual.

- Bloque 2. Educación artística.

5. CONTIDOS.

Bloque 1. Educación audiovisual.

- B1.1. Valoración e respecto polas obras plásticas do contorno.
- B1.2. Valoración da limpeza, a orde e a presentación ao realizar un traballo.
- B1.3. Satisfacción na manipulación e na exploración de diferentes materiais.
- B1.4. Interese por usar adecuadamente os instrumentos, os espazos etc.
- B1.5. Observación e exploración sensorial dos elementos plásticos presentes nos ámbitos natural, artificial e artístico.
- B1.6. Descrición de imaxes presentes no contexto próximo.
- B1.7. Observación de elementos plásticos do ambiente artificial presentes en edificios, moblaxe urbana, luminosos ou sinais.
- B1.8. Descrición verbal de sensacións e observacións das obras plásticas.
- B1.9. Observación da obra plástica e visual no contexto, en exposicións e en museos, e comentarios posteriores sobre elas.
- B1.10. Expresión oral das impresións que a obra artística xera.
- B1.11. Exploración de distancias, percorridos e situacións de obxectos e persoas en relación co espazo.
- B1.12. Observación de diferentes maneiras de representar o espazo (fotografía aérea, planos de vivendas, maquetas, mapas, etc.).

Bloque 2. A expresión artística

- B2.1. Uso de diferentes formas, texturas e cores nas producións.
- B2.2. Elaboración de debuxos, pinturas, colaxes, estampaxes, ilustracións, volumes, encartado de formas, etc.
- B2.3. Manipulación de obxectos para a súa transformación (monicreques, disfraces, escenarios etc.).
- B2.4. Exploración de recursos dixitais para a creación de obras.
- B2.5. Manipulación adecuada de materiais, instrumentos e espazos.

6. AVALIACIÓN.

6.1. Criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe.

Criterio de avaliación	Estándares	Indicador mínimo de logro	T1	T2	T3	CC
Bloque 1. Educación audiovisual.						
B1.1	EPB1.1.1. Valora e respecta os diferentes tipos de expresión plástica.	Valora os tipos de expresión plástica	X	X	X	CCEC CSC
B1.2	EP1.2.1. Valora a importancia da limpeza, do coidado do material e da orde para alcanzar o resultado final proposto.	Realiza as actividades con orde e procura non danar os materiais	X	X	X	CCEC CSC
B1.3	EP1.3.1. Describe calidades e características de materiais, obxectos e instrumentos presentes no contexto natural e artificial.	Sabe enumerar algunhas cualidades de obxectos diversos	X	X	X	CCEC CAA
	EP1.3.2. Identifica, nomea e debuxa as formas básicas.	Identifica, nomea e debuxa as formas básicas.	X	X	X	CCEC CCL CMCCT
	EP1.3.3. Identifica os tamaños.	Diferenza diferentes tamaños	X	X	X	CCEC CMCCT
	EP1.3.4. Identifica e usa as cores aprendidas.	Identifica e usa as cores aprendidas.	X	X	X	CCEC
	EP1.3.5. Nomea e recoñece as figuras xeométricas básicas e os elementos plásticos.	Identifica algunha figura xeométrica básica	X			CCEC CCL CMCCT
	EP1.3.6. Recoñece e nomea as principais partes da figura humana.	Identifica as partes da figura humana máis importantes.		X		CMCCT CCL

Criterio de avaliación	Estándares	Indicador mínimo de logro	T1	T2	T3	CC
	EP1.3.7. Identifica figuras xeométricas básicas.	Recoñece algunha figura xeométrica básica.		X		CCEC CMCCT
	EP1.3.8. Identifica os diferentes tipos de liña.	Comprende as diferenzas entre diversos tipos de liña		X		CCEC CMCCT
B1.4	EPB1.4.1. Describe o que sente ou pensa sobre as súas propias creacións plásticas e as dos compañeiros e as compañeiras, usando o vocabulario axeitado.	Fai valoracións sobre as creacións propias e alleas sen xerar sentimentos de rechazo.	X	X	X	CCL CSIEE CCEC
B1.5	EPB1.5.1. Observa diferentes formas de presentar o espazo.	Observa diferentes formas de presentar o espazo		X		CCEC CAA CMCCT
	EPB1.5.2. Explora as distancias, os percorridos e as situacións de obxectos e persoas en relación ao espazo.	Comprende os conceptos de distancia e situación relativa.	X	X	X	CCEC CAA
Bloque 2. Expresión artística.						
B2.1	EPB2.1.1. Manexa e emprega as diferentes texturas naturais e artificiais.	Fai uso de diversas texturas nas súas creacións.		X	X	CCEC
	EPB2.1.2. Emprega os diferentes tipos de liña e experimenta con elas para completar debuxos.	Debuxa liñas de diferentes estilos.		X		CCEC CSIEE
	EPB2.1.3. Usa diferentes tipos de materiais e experimenta con eles para crear a posteriori obras plásticas.	Utiliza materiais diversos sen limitarse exclusivamente ós que xa ten experiencia.		X		CCEC CAA
	EPB2.1.4. Sitúa elementos no espazo nas producións plásticas.	Sitúa elementos no espazo nas producións plásticas		X		CCEC

Criterio de avaliación	Estándares	Indicador mínimo de logro	T1	T2	T3	CC
B2.2	EPB2.2.1. Produce e identifica obras sinxelas usando formas xeométricas básicas.	Realiza creacións con figuras xeométricas básicas			X	CCEC CAA
	EPB2.2.2. Elabora portadas, colaxes e outros obxectos empregando as ferramentas e as técnicas básicas (recortar, pegar, encher; usar pinceis, rotuladores, lapis de cores etc.).	Utiliza materiais sinxelos para elaborar portadas ou colaxes	X	X	X	CCEC CSIEE
	EPB2.2.3. Realiza un mosaico, coa axuda da cuadrícula, identificando e recoñecendo os tamaños.	Realiza un mosaico sinxelo.		X	X	CCEC
	EPB2.2.4. Elabora e representa imaxes despois dunha presentación audiovisual.	Fai debuxos de imaxes vistas previamente.			X	CCEC CAA
B2.3	EPB2.3.1. Respecta as normas preestablecidas e coida os materiais, os utensilios e os espazos.	Traballa sen molestar ó resto de compañeiros/as e facendo un uso axeitado dos materiais e do espazo de traballo.	X	X	X	CCEC CSC

6.2. Mínimos esixibles.

Para superar a materia, o alumnado deberá ser quen de:

- Utilizar materiais e técnicas sinxelas para realizar diversas creacións.
- Fai debuxos simples.
- Entender ás instrucións dadas en inglés con apoio visual.

6.3. Criterios de cualificación.

O curso escolar estará dividido en tres trimestres diferenciados. Ao final de cada trimestre se lles entregará ás familias un boletín informativo que atendendo ao disposto na Orde do 9 de xuño de 2016 de avaliación de educación primaria, terán que reflectir en notas numéricas os resultados obtidos polos alumnos. Para iso, terase en conta o seguinte:

- Actividades e creacións plásticas: 60%.
- Actitude durante a clase (que será avaliada por medio da seguinte rúbrica): 40%.

COMPORTAMENTO	ATENCIÓN	IMPLICACIÓN
5 ptos: amosa sempre un comportamento axeitado e case nunca causa problemas ou distrae a compañeiros. Respecta sempre as normas de clase.	5 ptos: sempre presta atención durante a clase e amosa unha moi boa actitude cara o aprendizaxe. escoita activamente e distráese moi pouco.	5 ptos: completa sempre as tarefas e actividades diarias con corrección e adecuación, no tempo establecido.
4 ptos: o comportamento habitual é apropiado e amosa poucas desviacións, que ocorren de forma moi ocasional. Distrae poucas veces e respecta habitualmente as normas de clase.	4 ptos: a atención é constante durante a maior parte das clases e a súa actitude cara o aprendizaxe é boa. Distráese algo pero fai esforzo por escoitar.	4 ptos: completa as tarefas e actividades a maioría das clases con corrección e adecuación, aínda que algunhas veces se retrasa.
3 ptos: o comportamento adoita ser axeitado pero amosa bastantes desviacións. Distrae algunhas veces e respecta as normas algunhas veces.	3 ptos: presta atención unha parte das clases e distráese bastante. A súa actitude cara o aprendizaxe é mellorable.	3 ptos: completa as tarefas e actividades bastantes veces con corrección e adecuación mellorables. Adoita tardar en rematalas.
2 ptos: non se comporta ben a maior parte do tempo. Ocasiona moitas	2 ptos: a súa atención só é ocasional ou cando está motivado/a. Amosa	2 ptos: completa as tarefas e actividades poucas veces e amosa

distraccións para os compañeiros e case nunca respecta as normas.	unha actitude cara o aprendizaxe regular.	unha corrección e adecuación limitadas. Non se esforza para terminalas a tempo.
1 pto: case nunca amosa un bo comportamento e amosa moitas condutas disruptivas. Só respecta ocasionalmente algunha norma.	1 pto: non presta atención nunca ou case nunca e non amosa ningunha motivación intrínseca. A actitude cara o aprendizaxe é mala.	1 pto: case nunca completa as tarefas e actividades. Non amosa un mínimo interese para realizalas.

7. METODOLOXÍA.

Debido a que nos encontramos nun centro plurilingüe, o ensino desta materia realizarase utilizando o inglés como lingua vehicular das clases. Con todo, non se trata unicamente de traducir ás actividades do español ó inglés, senón que hai que redeseñar completamente as actividades de forma que o idioma non supoña ningún impedimento para a súa correcta realización.

Para iso utilizarase a metodoloxía AICLE (Aprendizaxe Integrado de Contidos en Linguas Estranxeiras), que é un enfoque dual no cal unha lingua estranxeira é empregada para o ensino simultáneo de contidos e linguas. Algunhas das características básicas desta metodoloxía son as seguintes:

- Medio de ensino: utilízase un idioma que non é nativo para o alumnado.
- Cooperación: o profesorado especialista na lingua estranxeira debe colaborar co profesorado titor para conseguir unha educación interdisciplinar.
- Integración: o aprendizaxe de idiomas ten lugar nunha área ou materia non lingüística, para o que se utiliza apoio visual, experimentos e actividades manipulativas)

Por outro lado, tendo en conta o modelo 4Cs de Coyle, toda clase que se apoie nesta metodoloxía debe combinar os seguintes elementos:

- Contido: o alumnado debe progresar no seu coñecemento da área curricular obxecto do ensino.
- Comunicación: utilizar a lingua estranxeira para aprender de igual forma que se aprende a usar a mesma lingua.
- Cognición: o alumnado debe desenvolver destrezas cognitivas que vinculan a formación e o entendemento de conceptos a través da lingua estranxeira.
- Cultura: o alumnado debe entender a súa propia cultura e a súa relación con outras, particularmente a cultura dos países que teñen como oficial a lingua estranxeira.

Tendo en conta esto último, é preciso destacar que a cultura será un compoñente moi importante da miña metodoloxía. Deste xeito, unha maioría de actividades tratarán diversos conceptos da cultura anglosajona, o que enriquece significativamente a aprendizaxe do alumnado.

7.1. Adaptación da metodoloxía para o ensino a distancia.

Tal e como prevé o “Protocolo de adaptación ó contexto da Covid-19 nos centros de ensino non universitario de Galicia para o curso 2021-2022”, as programacións didácticas deben conter unha metodoloxía específica no caso de que sexa necesario levar a cabo un ensino non presencial. O deseño e implementación desta metodoloxía farase seguindo as pautas establecidas nos seguintes documentos de centro:

- Plan de adaptación á situación Covid no curso 2021-2022.
- Plan de continxencia.
- Plan de acollida.
- Plan de ensino virtual.

Neste eido, utilizarase a aula virtual do centro como un eixo sobre o que se vai vertebrar esta metodoloxía. O alumnado estará dividido en 2 cursos globalizados no caso de Educación Infantil e en 6 cursos no caso de Educación Primaria. En cada curso, o profesorado que imparta clase subirá distintos materiais e recursos cos que poder facer efectivo o dereito á educación.

No caso específico desta programación, os materiais serán maiormente reutilizados ou de uso moi común, para posibilitar que o alumnado poida realizar as actividades sen saír da casa para mercar os materiais, coas dificultades que iso conleva. As actividades consistirán en pequenas tarefas ou proxectos, que deberán sacarles unha foto para subila á aula virtual.

Con respecto á comunicación coas familias, empregárase a aplicación abalarMóbil ou o correo electrónico.

8. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

8.1. A diversidade na aula.

O ensino debe estar en consonancia cos procesos de aprendizaxe do alumnado. Non todos os alumnos e alumnas aprenden da mesma forma nin coa mesma rapidez. Non todos teñen as mesmas habilidades, nin parten de mundos iguais, nin posúen os mesmos coñecementos previos, etc.

É necesario, polo tanto, prestarlle atención a esta diversidade se se pretende que todo o alumnado se vexa inmerso nun proceso de ensinanza-aprendizaxe adecuado ás súas características. Ninguén deberá sentir que non avanza todo o que pode, polo tanto, atenderase constantemente a estas diferenzas presentando as actividades de forma diversa, modificándolas ou mesmo facéndolas desaparecer e creando outras máis oportunas. O profesorado deberá ser consciente en todo momento desas diferenzas, non só á hora de avaliar, senón tamén á hora de ensinar e de planificar o proceso de ensinanza.

O noso proxecto ten en conta aqueles casos nos que o progreso dalgúns dos nosos alumnos non responda ós obxectivos que se programaron, así coma os casos en que algúns destaquen na consecución de obxectivos e que, ante a falta de actividade programada, se desmotiven e perdan o interese para realizar as actividades.

A concepción da escola como grupo humano implica a aceptación da diversidade de alumnos/as que, como parte dela, integran e enriquecen a labor educativa. Esta aceptación da diversidade do alumnado supón por parte dos mestres e mestras unha análise e unha reflexión sobre o seu grupo de alumnos/as aceptando que cada un deles ten os seus propio intereses, capacidades e necesidades.

Faise, polo tanto, necesario por parte dos educadores a adopción e utilización de estratexias efectivas que garantan atención á diversidade do aula. Estratexias tales como:

- Modificación dos tempos nas actividades de aprendizaxe, adaptándose aos ritmos indicados de cada alumno/a.
- Adecuación da axuda pedagóxica, valorando os resultados que se vaian obtendo nos procesos de avaliación.
- Axeitar a metodoloxía ás diferentes necesidades do momento.
- Adecuación de cada unha das actividades ás diferencias individuais do alumnado do aula.

Esta programación deseñouse cun carácter aberto e flexible que nos permite cunha mesma actividade se realice de diferentes formas segundo as diferenzas individuais de cada neno.

8.2. Alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.

Se ben quedou claro que cada un dos alumnos que forman o grupo aula son susceptibles dunha ensinanza individualizada, e que presentarán, sen ningún lugar a dúbidas, características propias que deberemos ter en conta en cada momento, non todos os alumnos adquiren do mesmo xeito nin a mesma velocidade os contidos polo que, nos materiais curriculares desenvólvese un proceso continuo de reciclaxe e de revisión dos contidos.

Por outra parte os contidos básicos do proxecto repítense en contextos e situacións diferentes; isto permite que, sen perder nin a motivación nin o interese, se estean realizando tarefas diferentes ás propostas anteriormente, aínda que inclúan conceptos e procedementos xa traballados.

9. CRITERIOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN.

Esta programación será obxecto de revisión con carácter sistemático para observar os posibles cambios que serían perceptivos durante o desenvolvemento da mesma.

De maneira trimestral revisaremos o grado de consecución dos obxectivos e a evolución da mesma.